

Oporezivanje dohotka umjetnika

Umjetnik ste i ostvarujete primitke za kulturno i umjetničko stvaralaštvo. Zna li koje ste poreze obvezni plaćati po osnovi tih primitaka?

II. DOPUNJENO I IZMIJENJENO IZDANJE

Podaci u ovoj brošuri ažurni su na dan 7. rujna 2007. godine

www.porezna-uprava.hr

Ova brošura će Vam objasniti obveze i prava što proizlaze iz važećih propisa u vezi s oporezivanjem primitaka za kulturno i umjetničko stvaralaštvo, te kako ćete ispuniti obveze i ostvariti prava. U odgovorima na pitanja tko, kad i koliko je dužan platiti poreza razrađene su osnovne zakonske odredbe.

Ako i nakon što pročitate ovu brošuru ostanu neke nejasnoće u vezi s Vašim obvezama i pravima dodatna pojašnjenja možete potražiti na internet stranicama Ministarstva financija Republike Hrvatske, Porezne uprave, i to na web adresi: www.porezna-uprava.hr, ili u ispostavi Porezne uprave prema Vašem prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

Sadržaj:

1. Uvod	2
2. Porez na dohodak	3
2.1 Porez na dohodak od samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja	3
2.2 Porez na dohodak od drugog dohotka	20
3. Prirez porezu na dohodak	24
4. Obvezni doprinosi	27
5. Propisi	31

I. Uvod

Koja su područja umjetničkog stvaralaštva?

Književno, književno-prijevodno, kazališno, filmsko, glazbeno, glazbeno-scensko, baletno, plesno, uključujući umjetničko izvođenje autorskih djela u tim područjima, likovno i primijenjeno likovno (slikarsko, kiparsko, arhitektonsko), umjetničko oblikovanje, umjetnička fotografija, multimedijalno stvaralaštvo i slično.

Koje se poreze obračunava i plaća po osnovi primljenih naknada za umjetnička djela?

Iz tih se primitaka obračunavaju i plaćaju:

1. Porez na dohodak

1.1 *Porez na dohodak od samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja* – na osnovi podataka iz propisanih poslovnih knjiga utvrđuju i plaćaju umjetnici koji samostalno obavljaju umjetničku djelatnost na temelju koje su obvezno osigurani, a doprinos plaćaju prema rješenju Porezne uprave i u Poreznoj upravi su upisani u Registar poreznih obveznika,

- i** Ti porezni obveznici u idućoj godini ne moraju voditi poslovne knjige kad prelaze na utvrđivanje drugog dohotka ako do kraja tekuće godine u pisanom obliku izvijeste Poreznu upravu da će im od početka naredne godine predujmove poreza na dohodak za obavljanu umjetničku djelatnost obračunavati, obustavljati i plaćati isplatelji primitaka (kao u poglavlju 2.2).

1.2 Porez na dohodak od drugog dohotka – obračunava, obustavlja i plaća isplatiatelj prilikom svake isplate primitka za isporučeno umjetničko djelo ili obavljenju umjetničku uslugu, a taj primitak nije plaća iz radnog odnosa, niti primitak za obavljenju samostalnu djelatnost, niti primitak od imovine i imovinskih prava ili kapitala, niti primitak od osiguranja,

2. Prirez porezu na dohodak – obračunava se i plaća kad je prirez propisan gradskom ili općinskom odlukom u gradu ili općini prebivališta ili uobičajenog boravišta umjetnika obveznika poreza na dohodak,

3. Porez na dodanu vrijednost (PDV) – obračunava i plaća umjetnik obveznik PDV-a.

- Usluge i isporuke dobara samostalnih umjetnika oslobođene su plaćanja PDV-a, osim usluga i isporuka dobara umjetnika koji su se do 31. srpnja 2000. godine dragovoljno upisali u Registar obveznika PDV-a.

Kako se oporezuju primici što ih poslodavci isplaćuju svojim radnicima za kulturno i umjetničko stvaralaštvo?

Primici za kulturna i umjetnička djela što ih radnici stvaraju u radnom odnosu obavljajući redovne radne obveze, ili po uputama poslodavca, smatraju se plaćom i oporezuju se porezom na dohodak od nesamostalnog rada.

- Iznimno, ako poslodavci svojim radnicima isplaćuju naknade na osnovi ugovora o autorskim i srodnim pravima iz tih se primitaka utvrđuje drugi dohodak (vidi poglavlje 2.2).

2. Porez na dohodak

2.1 Porez na dohodak od samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja

Kako se utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja?

Kao razliku između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka što su nastali u istom poreznom razdoblju, i to na temelju podataka iz poslovnih knjiga prema načelu blagajne. To znači da se primici utvrđuju tek nakon primljenih uplata, a izdaci nakon obavljenih isplata.

- Porezno razdoblje je kalendarska godina, ili samo dio godine u kojem je porezni obveznik poslovao, i to u slučaju:
1. ako rezident tijekom iste kalendarske godine postane nerezident, ili obratno, u kojem slučaju porezno razdoblje obuhvaća razdoblje u kojemu je fizička osoba bila rezident ili nerezident,
 2. rođenja ili smrti poreznog obveznika.

Tko je porezni obveznik?

1. Umjetnik koji ostvaruje dohodak.

- i** Ako više umjetnika zajednički ostvaruje dohodak porezni obveznik je svaki umjetnik zasebno, i to za svoj udio u zajednički ostvarenom dohotku. Dohodak ostvaren obavljanjem zajedničke samostalne djelatnosti utvrđuje se kao jedinstveni dohodak. Zajednički ostvaren dohodak ili gubitak dijeli se na pojedine supoduzetnike prema odredbama iz ugovora, a ako ugovor nije zaključen dohodak ili gubitak dijeli se na jednake dijelove. Dijelu dohotka ili gubitka svakog supoduzetnika dodaju se primici što ih pojedini supoduzetnik ostvari za svoj rad ili druge naknade, a koji su kao poslovni izdaci smanjili dohodak od zajedničke djelatnosti. Od dijela dohotka ili gubitka svakog supoduzetnika odbijaju se izdaci što su nastali pojedinom supoduzetniku, a kao poslovni izdaci nisu smanjili dohodak od zajedničke djelatnosti.
- i** Supoduzetnici koji ostvaruju zajednički dohodak obvezni su imenovati nositelja zajedničke djelatnosti, koji je prvenstveno odgovoran za vođenje poslovnih knjiga, plaćanje poreznih i drugih obveza, podnošenje prijava i izvješća i izvršavanje drugih propisanih obveza koje proizlaze iz zajedničke djelatnosti i zajedničke imovine i imovinskih prava.

- 2.** Umjetnikov nasljednik za sve porezne obveze što proizlaze iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti. Nasljednik je istodobno i porezni obveznik za dohodak što mu pritječe iz naslijeđenih izvora dohotka.

Mora li porezni obveznik prijaviti Poreznoj upravi početak i prestanak obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja?

U mjetnik koji je obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga dužan je najkasnije u roku 8 dana od početka i prestanka obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja, ili početka i prestanka ostvarivanja primitaka od te djelatnosti, podnijeti prijavu u Registar poreznih obveznika u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

Kako se na početku obavljanja samostalne djelatnosti utvrđuje mjesečni predujam poreza na dohodak?

U mjetnik koji započinje samostalno obavljati djelatnost ne plaća predujmove poreza na dohodak do podnošenja prve godišnje porezne prijave. Nakon što podnese godišnju poreznu prijavu rješenjem se utvrđuje poreznu obvezu za porezno razdoblje u kojemu je počeo obavljati djelatnost. Nakon toga Porezna uprava izdaje rješenje o predujmu poreza na dohodak. Porezno rješenje je na snazi do njegove izmjene, odnosno do utvrđivanja novog predujma. Obveza plaćanja predujma poreza na dohodak počinje od mjeseca u kojemu je rješenje o plaćanju predujma izdano.

Primjer:

Umjetnik rezident¹ se u travnju 2007. godine, na početku obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja, prijavljuje u Registar poreznih obveznika. On u 2007. godini nema obvezu plaćanja predujmova poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak. U veljači 2008. godine porezni obveznik podnosi godišnju prijavu poreza na dohodak za 2007. godinu u kojoj iskazu-

1 Rezident je fizička osoba koja u RH ima prebivalište ili uobičajeno boravište, kao i fizička osoba koja u RH nema prebivalište niti uobičajeno boravište, a zaposlena je u državnoj službi RH i po toj osnovi prima plaću. Nerezident je fizička osoba koja u RH nema niti prebivalište niti uobičajeno boravište, a u RH ostvaruje dohodak koji se oporezuje prema odredbama Zakona o porezu na dohodak

je ukupno ostvareni dohodak u 2007 godini, i to u tuzemstvu i inozemstvu prema svim izvorima dohotka.

U ožujku 2008. godine Porezna uprava mu dostavlja rješenje o plaćanju predujma poreza na dohodak od samostalne djelatnosti i prireza porezu na dohodak za 2008. godinu. Porezni obveznik je dužan plaćati predujam poreza i prirez od mjeseca u kojem je rješenje o plaćanju predujma izdano, i to najkasnije do kraja mjeseца za prethodni mjesec.

Može li porezni obveznik uputiti zahtjev Poreznoj upravi za smanjenje visine predujma?

On to može učiniti. Zahtjev se temelji na podnesku što sadrži sve bitne sastojke iz porzne prijave.

Primjer:

Umjetnik s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prireza poreza na dohodak 10% upisan je u Registar poreznih obveznika od 2001. godine. Mjesečni predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za 2007. godinu određen je rješenjem Porezne uprave i iznosi 1.925,00 kn (mjesečni predujam poreza na dohodak 1.750,00 kn i prirez porezu na dohodak 175,00 kn). Zbog smanjenja opsega poslovanja i primitaka on u travnju 2007. godine podnosi zahtjev u pisanom obliku nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu za smanjenje visine predujma. Zahtjev se temelji na podnesku što sadrži sve bitne sastojke iz porzne prijave (za razdoblje siječanj – ožujak 2007. godine). Ispostava Porezne uprave usvaja njegov zahtjev i dostavlja mu rješenje o plaćanju mjesečnog predujma poreza na dohodak od samostalne djelatnosti i prireza porezu na dohodak u iznosu od 1.127,50 kn (predujam poreza na dohodak je 1.025,00 kn, a prirez porezu na dohodak je 102,50 kn).

U kojem se roku i na koji račun plaćaju predujmovi poreza na dohodak od samostalne djelatnosti?

Najkasnije do kraja mjeseца za prethodni mjesec, i to na račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada ili općine prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu, na slijedeći način:

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Iznos: ☐ PRIJENOS ☒ ANALOG ZA PLAĆANJE UPPLAT ☒ ISPLATA ☐	
IZNOS kn	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa platitelja
Poziv na broj zaduženja	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa primatelja
RAČUN POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK GRADA/OPĆINE	
Poziv na broj odobrenja	
1 4 3 0 - XXXXXXXXXXXXXXXX	
Statističko obilježje: Šifra opisa plaćanja Opis plaćanja	
PREDUJAM POREZA NA DOHODAK I PRIREZ POREZU NA DOHODAK	
Datum valute/uplate/isplate	Ovjera naloga davca
Datum podnošenja	Ovjera banke
Potpis primatelja	

Obr. HUB 1 -

Upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika

Upisuje se MBG poreznog obveznika (13 znameniti)

Kako se izračunava godišnji porez na dohodak od slobodnog zanimanja?

Na slijedeći način:

- + Poslovni primici što su nastali u istom poreznom razdoblju
- Poslovni izdaci što su nastali u istom poreznom razdoblju
- Tuzemnim osigurateljima uplaćene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, premije dopunskog i privatnoga zdravstvenog osiguranja i premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja (najviše do 12.000,00 kuna godišnje, i to samo ako te uplaćene premije ne umanjuju dohodak što je ostvaren iz drugih izvora)
- Iznos plaća novozaposlenih osoba
- Iznos nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja
- Iznos izdataka za školovanje i stručno usavršavanje
- Iznos izdataka za istraživanje i razvoj
- Preneseni gubitak (najviše 5 godina)
- = Dohodak od slobodnog zanimanja što se utvrđuje prema poslovnim knjigama

Što sve čini poslovne primitke?

1. Sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) što ih obveznik poreza na dohodak primi u okviru samostalne djelatnosti u poreznom razdoblju,
2. svote državnih pomoći, poticaja i potpora za samostalnu djelatnost,
3. primljeni predujmovi za isporuku robe i obavljanje usluga,
4. primici od prodaje i/ili izuzimanja u slučaju prodaje (otuđenja), ili izuzimanja stvari ili prava što se vode ili su se trebala voditi u Popisu dugotrajne imovine,

i Izuzimanja mogu biti u obliku financijske imovine (novca, vrijednosnih papira, i drugo), robe, proizvoda, kao i korištenja dobara i usluga, s time da izuzimanja u obliku financijske imovine ne utječu na dohodak od samostalne djelatnosti.

5. svota otpisanog duga, ako vjerovnik (kreditor) poreznom obvezniku otpiše dugove po osnovi kredita za nabavu stvari i prava što se unose u Popis dugotrajne imovine,
6. naplaćene zatezne kamate na potraživanja iz poslovnih odnosa,
7. primici od otuđenja ili likvidacije djelatnosti,

i Ako stjecatelj cijele djelatnosti nastavlja poduzetničku djelatnost, primici od otuđenja se ne oporezuju ako je osigurano kasnije oporezivanje skrivenih pričuva.

8. svi drugi primici po osnovi i u svezi obavljanja samostalne djelatnosti.

i Primljeni krediti i zajmovi nisu poslovni primitak.

i Primici što su nastali u ime i za račun druge osobe, tzv. prolazne stavke, ne smatraju se dohotkom.

i Primitak se ne utvrđuje po osnovi nenaplativih potraživanja nakon provedenoga sudskog postupka, zbog stečaja ili likvidacije dužnika.

Jesu li oporezivi primici što ih fizičke i pravne osobe bez naknade daju osobama koje se bave umjetničkom i kulturnom djelatnošću?

Poslovnim primicima osoba koje se bave umjetničkom i kulturnom djelatnošću ne

smatraju se primici dobara (novac, stvari i usluge) bez naknade radi obavljanja tih djelatnosti do 20.000,00 kn godišnje, a primljeni su od fizičkih osoba i od pravnih osoba koje nisu u pretežitom državnom vlasništvu, odnosno u kojima pretežiti dio dionica ili udjela ne drži država, jedinice lokalne uprave i samouprave i javna poduzeća. Uvjet je da o primljenim dobrima posjeduju vjerodostojne isprave (nalog za prijenos, potvrdu o primitku stvari, prava i usluga i drugo).

Kolike su neoporezive naknade, potpore, nagrade i drugi primici obveznika poreza na dohodak od slobodnih zanimanja i njihovih radnika?

NAKNADE	NEOPOREZIVE SVOTE
Prijevozni troškovi na službenom putovanju	u visini stvarnih izdataka
Troškovi noćenja na službenom putovanju	u visini stvarnih izdataka
Troškovi prijevoza na posao i s posla mjesnim javnim prijevozom	u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte
Troškovi prijevoza na posao i s posla međumjesnim javnim prijevozom	u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne karte. Ako radnik mora sa stanice međumjesnog javnog prijevoza koristiti i mjesni prijevoz stvarni izdaci utvrđuju se u visini troškova mjesnog i međumjesnog javnog prijevoza
Naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe	do 2,00 kn po prijeđenom kilometru
Naknada razlike plaće za vrijeme vojne službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske	svota naknade
Naknada plaće pripadnicima civilne zaštite i drugim osobama za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda	svota naknade
Naknadu plaće zbog privremene spriječenosti za rad što je isplaćena na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, državnog proračuna i centara za socijalnu skrb, i na jednokratni dodatak zbog poslovno ili osobno uvjetovanog otkaza koji isplaćuje Hrvatski zavod za zapošljavanje prema posebnom propisu	svota naknade
Naknade štete zbog posljedica nesreće na radu prema odluci suda ili nagodbi u tijeku sudskog postupka, ako je naknada određena u jednokratnom iznosu	svota naknade
POTPORE	
Sindikalne socijalne pomoći što se isplaćuju iz sredstava sindikalne članarine članovima sindikata	iznos socijalne pomoći
Invalidnost radnika	do 2.500,00 kn godišnje
Smrt radnika	do 7.500,00 kn
Smrt člana uže obitelji radnika (bračnog druga, roditelja, roditelja bračnog druga, djece, drugih predaka i potomaka u izravnoj liniji, usvojene djece i djece na skrbi, te punoljetne osobe kojoj je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu)	do 3.000,00 kn

Bolovanja radnika duže od 90 dana (razdoblje bolovanja duže od 90 dana ne mora se odnositi na jednu kalendarsku godinu)	do 2.500,00 kn godišnje
Potpora za novorođeno dijete	do visine jedne proračunske jedinice prema posebnom propisu (u 2007. godinu 3.326,00 kn)
DAROVI I PRIGODNE NAGRADE	
Dar djetetu do 15 godina starosti	do 600,00 kn godišnje
Prigodne nagrade (božićnica, naknada za godišnji odmori sl.)	do 2.500,00 kn godišnje
Nagrade radnicima	
Za navršenih 10 godina radnog staža	do 1.500,00 kn
Za navršenih 15 godina radnog staža	do 2.000,00 kn
Za navršenih 20 godina radnog staža	do 2.500,00 kn
Za navršenih 25 godina radnog staža	do 3.000,00 kn
Za navršenih 30 godina radnog staža	do 3.500,00 kn
Za navršenih 35 godina radnog staža	do 4.000,00 kn
Za navršenih 40 godina radnog staža	do 5.000,00 kn
DNEVNICE	
Dnevnice u zemlji – preko 12 sati dnevno	do 170,00 kn
Dnevnice u zemlji – više od 8, a manje od 12 sati dnevno	do 85,00 kn
Dnevnice u inozemstvu	do iznosa i pod uvjetima utvrđenim propisima o izdacima za službena putovanja za korisnike državnog proračuna,
DODACI	
Terenski dodatak u zemlji na ime pokrića troškova prehrane i drugih troškova radnika na terenu u zemlji, osim troškova smještaja koji se podmiruju na teret poslodavca i ne smatraju se dohotkom radnika	do 170,00 kn dnevno
Terenski dodatak u inozemstvu na ime pokrića troškova prehrane i drugih troškova radnika na terenu u inozemstvu, osim troškova smještaja koji se podmiruju na teret poslodavca i ne smatraju se dohotkom radnika	do 250,00 kn dnevno
Naknada za odvojeni život od obitelji	do 1.600,00 kn mjesečno
OTPREMNINE	
Otpremnine prilikom odlaska u mirovinu	do 8.000,00 kn
Otpremnine radi poslovno i osobno uvjetovanih otkaza prema Zakonu o radu	do 6.400,00 kn za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca
Otpremnine radi ozljede na radu ili profesionalne bolesti	do 8.000,00 kn za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca

NAGRADE UČENIKA	
Nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja	do 1.600,00 kn mjesečno
STIPENDIJE	
Stipendije učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima <i>Iznimno, oporezivim se primicima ne smatraju stipendije studenata na sveučilištima u tuzemstvu do 4.000,00 kuna mjesečno, što se dodjeljuje studentima za izvrsna postignuća u znanju i u ocjenama na sveučilištima, a koji su za dodjelu stipendija izabrani na javnim natječajima kojima mogu pristupiti svi studenti pod jednakim uvjetima. Neoporezivi dio se priznaje samo po osnovi jedne stipendije, a porezno priznati neoporezivi dio stipendije do 4.000,00 kn mjesečno i porezno priznati neoporezivi dio stipendije do 1.600,00 kuna mjesečno međusobno se isključuju</i>	do 1.600,00 kn mjesečno <i>Iznimno, do 4.000,00 kuna mjesečno</i>

Koje se poslovne izdatke porezno priznaje?

Samo one izdatke za koje postoje uredne isprave, a izravno su vezani uz ostvarivanje primitaka, i to:

1. Svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja u cilju stjecanja, osiguranja i očuvanja poslovnih primitaka, a u svezi su neposrednog obavljanja djelatnosti.

i Izdaci za materijal, robu, proizvode, energiju i usluge što služe za stjecanje dohotka priznaju se u visini cijene nabave ili proizvodnog troška,

2. sva ulaganja, osim ulaganja financijske imovine i ulaganja u dugotrajnu imovinu,

3. otpis dugotrajne imovine (amortizacija) na način i prema stopama što su propisani Zakonom o porezu na dobit,

i Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine² priznaje se kao rashod u svoti što je obračunana na trošak nabave po linearnoj metodi, a prema amortizacijskom vijeku. Izdaci dugotrajne imovine ne utvrđuju se primjenom načela blagajne, već se ti izdaci raspoređuju kroz vijek trajanja potrošive, odnosno istrošive dugotrajne imovine, kao otpis (amortizacija).

Opis	Amortizacijski vijek	Amortizacijska stopa
Građevinski objekti i brodovi veći od 1000 BRT	20 godina	5%
Osnovno stado i osobni automobili	5 godina	20%
Nematerijalna imovina, oprema, vozila (osim osobnih automobila) i mehanizacija	4 godine	25%
Računala, računalna oprema i programi, mobilni telefoni i oprema za računalne mreže	2 godine	50%
Ostala nespomenuta imovina	10 godina	10%

i Godišnje amortizacijske stope mogu se podvostručiti.

- 2 Dugotrajnom materijalnom i nematerijalnom imovinom smatraju se stvari i prava čiji je pojedinačni trošak nabave veći od 2.000,00 kuna i vijek trajanja duži od godinu dana.

- i Amortizacija se obračunava pojedinačno. Amortizaciji ne podliježu zemljišta, šume i slična obnovljiva prirodna bogatstva, financijska imovina, spomenici kulture, te umjetnička djela. Izdaci za nabavu zemljišta mogu se odbiti tek prilikom otuđenja ili izuzimanja.
 - i Ako porezni obveznik obračunava amortizaciju u svoti nižoj od porezno dopustive tako obračunana amortizacija smatra se porezno priznatim rashodom.
 - i Trošak amortizacije predmeta dugotrajne imovine priznaje se u porezni rashod od prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojemu je dugotrajna imovina stavljena u uporabu.
 - i Trošak amortizacije za prodanu, darovanu, na drugi način otuđenu ili uništenu dugotrajnu imovinu priznaje se u porezni rashod do kraja mjeseca u kojemu je dugotrajna imovina bila u uporabi.
 - i Neamortizirani trošak nabave dugotrajne imovine priznaje se u porezni rashod u poreznom razdoblju u kojemu je dugotrajna imovina prodana, darovana, na drugi način otuđena ili uništena. Iznimno, ako je trošak nabave iskazan u revaloriziranoj svoti u porezni rashod se priznaje neamortizirani trošak nabave umanjen za revaloriziranu svotu koja je do trenutka prodaje, darovanja, otuđenja na drugi način i uništenja uključena u prihode.
 - i Amortizacija obračunana na otpisanu dugotrajnu imovinu ne priznaje se kao porezni rashod. Dugotrajna se imovina, i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.
 - i Amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz priznaje se do 400.000,00 kuna troška nabave po jednom sredstvu. Ako trošak nabave premašuje navedenu svotu, amortizacija iznad navedene svote priznaje se samo ako sredstvo služi isključivo za registriranu djelatnost najma ili prijevoza.
4. knjigovodstvene vrijednosti pojedinačno ili ukupno prodanih ili izuzetih dobara dugotrajne imovine što su se vodila, ili su se u skladu s propisima trebala voditi u Popisu dugotrajne imovine,
 5. predujmovi dani za neisporučenu robu i neobavljene usluge, osim predujmova danih za nabavu dugotrajne imovine,
 6. uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja (prikaz u poglavlju 4 na stranici 27),
 7. tuzemnim osiguravateljima uplaćene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, premije dopunskog i privatnoga zdravstvenog osiguranja i premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja, i to najviše do 12.000,00 kuna godišnje (uključujući izdatke za zdravstvene usluge u Republici Hrvatskoj za vlastite potrebe, ulaganja za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora na području Republike Hrvatske, i/ili održavanje postojećega stambenog prostora na području Republike Hrvatske u vlasništvu poreznog obveznika ili njegovoga bračnog druga, i/ili svotu plaćene slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca),
 8. plaćene kamate po kreditima i zajmovima za obavljanje djelatnosti, plaćene zatezne kamate³ na obveze iz poslovnih odnosa i jednokratne naknade, te drugi izdaci u svezi s odobravanjem kredita,
- i Otplate kredita i zajmova nisu poslovni izdatak.

³ izdacima se ne smatraju plaćene zatezne kamate zbog nepravodobno uplaćenih javnih davanja (poreza, obveznih doprinosa, i drugo).

9. izdaci za plaće i obvezne doprinose na plaću radnika u visini stvarnih isplata,
10. iznosi naknada, potpora i nagrada poreznih obveznika koji obavljaju samostalne djelatnosti za njih osobno i za zaposlene radnike do propisane visine (vidi tablicu na stranici 7),
11. isplate nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, isplate stipendije učenicima i studentima za vrijeme redovnog školovanja na srednjim, višim i visokim školama te fakultetima, a do propisane visine (vidi tablicu na stranici na stranici 9),
12. izdaci istraživanja i razvoja što se mogu pripisati konkretnom projektu istraživanja i razvoja.

i Ovi se izdaci priznaju pod uvjetom da porezni obveznik ima svu potrebnu dokumentaciju za određeni istraživačko-razvojni projekt, kao što su godišnji operativni planovi razvoja projekta, projektna dokumentacija, analize i istraživanja, te uredna dokumentacija o svim izdacima projekta (ugovori, računi i ostala obračunska-dokumentacija i dokazi o plaćanju)⁴. Izdaci istraživanja i razvoja dodatno umanjuju dohodak ostvaren obavljanjem samostalne djelatnosti, a time i poreznu osnovicu u godišnjem obračunu po podnesenoj poreznoj prijavi,

13. izdaci za školovanje i stručno usavršavanje poreznog obveznika poreza i njegovih radnika.

i Ti izdaci umanjuju dohodak što je ostvaren obavljanjem samostalne djelatnosti, a time i poreznu osnovicu u godišnjem obračunu po podnesenoj poreznoj prijavi. Izdacima za školovanje i stručno usavršavanje smatraju se svote naknada za:

- školovanje na osnovnim, srednjim, višim, visokim školama, fakultetima, poslijediplomskom studiju, kao i u postupku za stjecanje doktorata, a što je plaćeno obrazovnim institucijama u tuzemstvu i inozemstvu, te naknade za tečajeve, seminare, specijalizacije, konferencije, kongrese (u tuzemstvu i inozemstvu, a što je plaćeno pravnim i fizičkim osobama ovlaštenim, odnosno registriranim, za obavljanje tih djelatnosti,
- izdaci za nabavu knjiga, udžbenika, priručnika, skripta i druge literature u papirnatom ili elektronskom obliku,
- izdaci prijevoza prigodom upućivanja i povratka sa školovanja i stručnog usavršavanja do visine cijene karata sredstava javnog prijevoza i troškovi smještaja do visine stvarnih izdataka, ako se školovanje i stručno usavršavanje obavlja izvan mjesta prebivališta ili uobičajenog boravišta radnika. Ako se plaća pohađanje seminara i savjetovanja izdaci se priznaju u iznosima dnevnica što su prikazani na stranici 8,

14. troškovi otuđenja i likvidacije djelatnosti (plaćanje javnobilježničkih i odvjetničkih usluga, i slično).

i U slučaju prodaje (otuđenja) ili izuzimanja stvari ili prava koja se vode ili su se trebala voditi u Popisu dugotrajne imovine, u poslovne primitke ulaze primici ostvareni od prodaje i/ili izuzimanja, a u poslovne izdatke ulazi preostala knjigovodstvena vrijednost tih stvari ili prava utvrđena na kraju mjeseca otuđenja. Za stvari ili prava što nisu uneseni u Popis dugotrajne imovine knjigovodstvena vrijednost se izračunava na temelju isprava o nabavi, a ako nema isprava o nabavi onda procjenom.

4 Istraživanjem i razvojem ne smatra se kontrola kvalitete, rutinsko testiranje proizvoda, prikupljanje podataka koje nije dijelom istraživačkoga razvojnog procesa, istraživanje učinkovitosti, upravljačka studija, istraživanje tržišta i promotivna prodaja.

i Izdacima se ne smatraju izdaci što se ne mogu jasno odvojiti od osobnih izdataka, kao niti izdaci što su uzrokovani osobnim potrebama poreznog obveznika, ili nisu nastali s namjerom ostvarivanja oporezivih primitaka, kao što su: porez na dohodak, porez na promet nekretnina, porez na nasljedstva i darove i drugi osobni porezi, izdaci za novčane kazne i prekršaje, izdaci za troškove sudskog ili upravnog postupka u osobnim predmetima i kamate na zakašnjela plaćanja osobnih izdataka.

U kojim se slučajevima priznaje smanjenje vrijednosti dugotrajne imovine zbog štete što je nastala uslijed izvanrednih događaja?

Kod nastupa izvanrednih događaja, ako o tome postoje zapisnici mjerodavnih tijela (npr. štete od prirodnih nepogoda utvrdilo je mjerodavno tijelo, krađa prema zapisniku policije, i slično).

Kad se mogu odbiti izdaci za popravak dugotrajne imovine?

U trenutku njihovog plaćanja.

Koje se izdatke porezno ne priznaje?

1. 70% izdataka reprezentacije (ugošćenja, darovi s ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, izdaci za odmor, šport, rekreaciju i razonodu, izdaci za korištenje osobnih motornih vozila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i drugi slični izdaci) u visini troškova što su nastali iz poslovnih odnosa s poslovnim partnerom,
2. PDV na vlastitu potrošnju, besplatne isporuke, kao i drugi slični izdaci,
3. primici obveznika poreza na dohodak od slobodnih zanimanja iznad propisanih iznosa po osnovi naknada, potpora i nagrada (prikaz na stranici 9),
4. dnevnice i troškovi službenog putovanja iznad propisanih iznosa (prikaz na stranici 8),
5. 30% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili drugi dohodak. Iznimno, poslovnim izdacima smatraju se ukupno nastali izdaci za osiguranje osobnih motornih vozila i drugih prijevoznih sredstava, i
6. drugi izdaci koji nisu u izravnoj svezi s obavljanjem samostalne djelatnosti.

Moraju li obveznici poreza na dohodak od slobodnih zanimanja podnositi godišnju poreznu prijavu poreza na dohodak?

Ti su porezni obveznici dužni po toj osnovi podnositi godišnju poreznu prijavu nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

i Porezni obveznik rezident je u godišnjoj poreznoj prijavi obavezan iskazati ukupno ostvareni dohodak u poreznom razdoblju u tuzemstvu i inozemstvu prema svim izvorima dohotka, to jest dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala, dohodak od osiguranja i drugi dohodak.

Tko je i kad obavezan podnijeti godišnju prijavu dohotka od zajedničke djelatnosti?

Nositelj zajedničke djelatnosti obavezan je podnijeti prijavu o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu, i to do kraja siječnja tekuće godine za proteklu godinu.

Kako se u godišnjoj poreznoj prijavi utvrđuje ukupnu godišnju osnovicu poreza na dohodak rezidenta?

Osnovica poreza na dohodak rezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, što ga rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka), a umanjeno za osobni odbitak.

Po kojim se stopama obračunava i plaća porez na dohodak?

Godišnja porezna osnovica	Porezne stope
do 38.400,00 kn	15%
iznad 38.400,00 do 96.000,00 kn (idućih 57.600,00 kn)	25%
iznad 96.000,00 kn do 268.800,00 kn (idućih 172.800,00 kn)	35%
iznad 268.800,00	45%

U kojem se roku plaća porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi?

U roku 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku, i to na sljedeći račun:

Bezgotovinsko plaćanje Gotovinsko plaćanje

Mirovod ☐ PRIJENOS ☒ **NALOG ZA PLAĆANJE** UPLOTA ☒ ISPLATA ☐

IZNOS kn		ip	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model	Broj računa platitelja	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model	Broj računa primatelja	
RAČUN POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK GRADA/OPĆINE		1 6 1 9 - XXXXXX1200X	
Statističko obilježje: Svrha opisa plaćanja: Opis plaćanja		1 6 1 9 - XXXXXX1200X	
POREZ I PRIREZ NA DOHODAK PO GODIŠNJOJ PRIJAVI			
Datum valute/uplate/isplate	Ovjera nadlogodavca	Ovjera banke	
Datum podnošenja			
Potpis primatelja			

Obrazac HUB 1 -

Upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika

Upisuje se **MBG** poreznog obveznika (13 znamenki)

Što je to osobni odbitak i kako se izračunava?

To je neoporezivi dio dohotka, a za poreznog obveznika rezidenta izračunava se na sljedeći način:

OSOBNİ ODBITCI (faktore osobnog odbitka se zbraja)	Faktor	IZVAN PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLANINSKIH PODRUČJA		1. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI		2. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI		3. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLANISKA PODRUČJA	
		Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)
Osobni odbitak umirovljenika		u visini mjesečne mirovine, najmanje 1.600,00, a najviše do 3.000,00	u visini godišnje mirovine, najmanje 19.200,00, a najviše do 36.000,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	u visini mjesečne mirovine, najmanje 2.400,00, a najviše do 3.000,00	u visini godišnje mirovine, najmanje 28.800,00, a najviše do 36.000,00
Uzdržavani članovi uže obitelji te bivši bračni drug za kojeg se plaća alimentacija	0,5	800,00	9.600,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00
Prvo dijete	0,5	800,00	9.600,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00
Drugo dijete	0,7	1.120,00	13.440,00	2.688,00	32.256,00	2.240,00	26.880,00	1.680,00	20.160,00
Treće dijete	1,0	1.600,00	19.200,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
Četvrto dijete	1,4	2.240,00	26.880,00	5.376,00	64.512,00	4.480,00	53.760,00	3.360,00	40.320,00
Peto dijete (za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0... više u odnosu prema faktoru osnovnoga osobnog odbitka za prethodno dijete)	1,9	3.040,00	36.480,00	7.296,00	87.552,00	6.080,00	72.960,00	4.560,00	54.720,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,3	480,00	5.760,00	1.152,00	13.824,00	960,00	11.520,00	720,00	8.640,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu ⁵	1,0	1.600,00	19.200,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00

- 5 U ovim slučajevima porezni obveznik ne može koristiti osobni odbitak za invalidnost (faktor 0,3) niti za sebe niti za osobu koju uzdržava.

Napomene uz osobni odbitak rezidenta:

- Uvećani osobni odbitak priznaje se na područjima posebne državne skrbi i na brdsko-planinskim područjima u godišnjem obračunu poreza na dohodak po podnesenoj godišnjoj poreznoj prijavi, a tijekom poreznog razdoblja koristi se osobni odbitak kao izvan područja posebne državne skrbi. Osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu utvrđuje se prema uvećanom osnovnom osobnom odbitku na područjima posebne državne skrbi primjenom odgovarajućih faktora, ako ti članovi uže obitelji i djeca imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi ili na brdsko-planinskim područjima,
- Uzdržavani članovi uže obitelji (bračni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovog bračnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, maćehe i očusi koje punoljetno pastorko uzdržava, bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom) i uzdržavana djeca su fizičke osobe kojima oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se ne smatraju dohotkom na godišnjoj razini ne prelaze 9.600,00 kuna. Iznimno, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu ne uzimaju se u obzir primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, primitaka za opremu novorođenog djeteta i obiteljskih mirovina nakon smrti roditelja,
- Djetetom se smatra dijete kojega uzdržavaju roditelji, skrbnici, usvojitelji, poočimi i pomajke, kao i dijete nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja, ako je prijavljeno Hrvatskom zavodu za zapošljavanje,
- Osobama s invaliditetom smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je invalidnost ili tjelesno oštećenje utvrđeno rješenjem što je doneseno prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju, kao i prema drugim posebnim propisima,

Za koje se svote rezidentu može u godišnjoj poreznoj prijavi uvećati osobni odbitak?

Nakon što se dohodak umanji za osnovni osobni odbitak, osobni odbitak za uzdržavane članove i osobni odbitak za invalidnost rezidentu se osobni odbitak može uvećati:

1. Za svotu plaćenu za zdravstveno osiguranje, ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje,
2. Najviše do 12.000,00 kuna godišnje (uključujući i uplaćene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, premije dopunskog i privatnoga zdravstvenog osiguranja i premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja što su uplaćene tuzemnim osigurateljima) za naredne svote i ulaganja:
 - 2.1 Svotu stvarnih troškova zdravstvenih usluga u Republici Hrvatskoj za vlastite potrebe, a pod uvjetom da ti izdaci nisu plaćeni iz osnovnog, dopunskog ili privatnoga zdravstvenog osiguranja i ako nisu financirani iz dobivenih darovanja za te namjene,
 - 2.2 Kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora (stambene kuće ili stana) na području Republike Hrvatske za potrebe trajnog stanovanja što se financira iz vla-

stutih sredstava (uvećanje osobnog odbitka priznaje se na temelju vjerodostojnih isprava u visini stvarno nastalog izdatka), i/ili što se financira sredstvima iz namjenskog stambenog kredita (uvećanje osobnog odbitka priznaje u visini plaćenih kamata po tom kreditu),

- 2.3** Održavanje postojećega stambenog prostora na području Republike Hrvatske u vlasništvu poreznog obveznika ili njegovoga bračnog druga, radi poboljšanja uvjeta stanovanja, a pod uvjetom da u tom stambenom prostoru ima prebivalište i trajno boravi. Uvećanje osobnog odbitka za održavanje postojećega stambenog prostora priznaje se na temelju vjerodostojnih isprava za obavljene radove i usluge registriranih izvođača radova, i/ili kamate po namjenskom stambenom kreditu,
- 2.4** Plaćene svote slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca, osim ako porezni obveznik plaća zaštićenu najamninu prema posebnom zakonu,
- 3.** Za darovanja u tuzemstvu u naravi i u novcu što su doznačena na žiro račun udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.

Koje su porezne olakšice i poticaji i kad ih obveznici poreza na dohodak od slobodnih zanimanja mogu koristiti?

Ti obveznici mogu, prilikom godišnjeg obračuna poreza na dohodak u poreznoj prijavi poreza na dohodak, umanjiti dohodak od samostalne djelatnosti za:

- Olakšice što su propisane za područja posebne državne skrbi i brdsko-planinska područja
- Olakšice za poticaje zapošljavanja,
- Olakšice za poticaje školovanja i stručnog usavršavanja zaposlenika, i
- Olakšice za poticaje istraživanja i razvoja.

Kakve su porezne olakšice za područja posebne državne skrbi i brdsko-planinska područja?

- 1.** Rezidentima koji imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima priznaje se uvećani osobni odbitak (prikaz u tablici na stranici 14). Uvećani osobni odbitak priznaje se u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave.
- 2.** Obveznicima poreza na dohodak od slobodnih zanimanja koji obavljaju djelatnosti na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima mogu umanjiti utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti 10 godina, počevši od 1. siječnja 2005. godine, kako je prikazano u narednoj tablici, a pod uvjetom da zapošljavaju više od 2 radnika koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od

50% radnika ima prebivalište i boravi na područjima posebne državne skrbi i/ili brdsko-planinskim područjima najmanje 9 mjeseci tijekom poreznog razdoblja.

Područje posebne državne skrbi	Postotak umanjenja poreza
I skupina	100%
II skupina	75%
III. skupina	25%

Kakve su porezne olakšice na području Grada Vukovara?

Obveznici poreza na dohodak od slobodnih zanimanja koji obavljaju samostalnu djelatnost na području Grada Vukovara i zapošljavaju više od 2 radnika koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i boravi na područjima posebne državne skrbi i/ili brdsko planinskim područjima najmanje 9 mjeseci u poreznom razdoblju, oslobođeni su plaćanja poreza na dohodak deset godina od 1. siječnja 2005. godine, a nakon toga im se porez na dohodak umanjuje za 75%.

Kakvi su poticaji zapošljavanja?

Poreznom obvezniku se u poreznom razdoblju porez na dohodak od slobodnih zanimanja dodatno može umanjiti za:

1. iznos isplaćenih plaća i uplaćenih doprinosa na plaću novim radnicima,
2. iznos isplaćenih nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja.

Porezni obveznik može pravo na umanjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika koristiti godinu dana od dana njihovog zaposlenja. Iznimno, porezni obveznik može pravo na umanjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika – osoba s invaliditetom koristiti 3 godine, računajući od dana njihova zaposlenja.

Kakvi su poticaji školovanja i stručnog usavršavanja radnika?

Obveznicima poreza na dohodak od slobodnih zanimanja dohodak se može dodatno umanjiti po osnovi izdataka za školovanje i stručno usavršavanje radnika, kao i tih obveznika osobno, i to u visini ukupno nastalih izdataka u poreznom razdoblju.

Koji su poticaji za istraživanje i razvoj?

Obveznici poreza na dohodak od slobodnih zanimanja mogu u poreznom razdoblju dodatno umanjiti dohodak od samostalne djelatnosti po osnovi izdataka za istraživanje i razvoj, i to u visini 100% nastalih i u poslovnim knjigama iskazanih izdataka.

- i** Istraživanje je izvorno i planirano ispitivanje poduzeto radi stjecanja novih znanstvenih i tehničkih spoznaja i razumijevanja, a uključuje temeljno istraživanje i primijenjeno istraživanje. Temeljnim istraživanjem smatra se teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja bez konkretne praktične primjene, a primijenjenim istraživanjem teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja i usmjeren na ostvarivanje praktičnog cilja.

- i** Razvoj je sustavni rad koji se temelji na rezultatima znanstvenog istraživanja i praktičnog iskustva, usmjeren stvaranju novih materijala, proizvoda i sustava te uvođenju novih procesa, sustava i usluga ili znatnom poboljšanju postojećih.

Koje su propisane poslovne knjige i evidencije?

Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak propisane su: Knjiga primitaka i izdataka, Evidencija o tražbinama i obvezama, Knjiga prometa⁶ i Popis dugotrajne imovine.

- i** Ako su porezni obveznici u sustavu PDV-a tada moraju voditi i Knjigu ulaznih računa i Knjigu izlaznih računa, ali ne moraju voditi Evidenciju o tražbinama i obvezama.

Jesu li obveznici poreza na dohodak od slobodnih zanimanja obvezni voditi i druge evidencije?

Oni su obvezni u posebnim evidencijama osigurati podatke o nabavi reproduksijskog i potrošnog materijala, kao i podatke o uporabi reproduksijskog i potrošnog materijala. Interni dokumenti o uporabi reproduksijskog i potrošnog materijala moraju sadržavati podatke o količini i vrijednosti utrošenoga reproduksijskog i potrošnog materijala, te količinu i vrijednost gotovih proizvoda u koje je ugrađen reproduksijski i potrošni materijal.

Koji su propisani porezni obrasci?

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
RPO Prijava u Registar poreznih obveznika	Obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja kad započinje obavljati djelatnost	8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti
ID Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja kad zapošljava radnike	Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IDD Izvješće o drugom dohotku, obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja kad isplaćuje drugi dohodak	Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IDD-1 Izvješće o isplaćenju naknadi plaće te o osnovicama i obračunanim i uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja ako je obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa	Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec

⁶ Porezni obveznici nisu obvezni voditi knjigu prometa ako podatke o dnevnom gotovinskom prometu osiguravaju u knjizi primitaka i izdataka, ili u evidencijama propisanim drugim zakonima, te ako se te evidencije vode na mjestu gdje se ostvaruju gotovinski primici.

IP Izvješće o plaći i mirovini	Obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja kad radnicima isplaćuje plaće	Do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
ID-1 Izvješće o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu po odbitku i prirezu u godini_____	Obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja kad isplaćuje naknade na koje se plaća predujam poreza na dohodak po odbitku od drugog dohotka i dohotka od imovinskih prava	Do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
DOH-Z Prijava dohotka od zajedničke djelatnosti	Porezni obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja nositelj zajedničke djelatnosti	Do kraja siječnja za prethodnu godinu
DOH Prijava poreza na dohodak za_____godinu	Porezni obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja	Do kraja veljače za prethodnu godinu

Mora li se ispostaviti račun za svaku prodaju i obavljenju uslugu?

Porezni obveznici poreza na dohodak od slobodnih zanimanja obvezni su ispostaviti račun najmanje u 2 primjerka za svaku prodaju i obavljenju uslugu (jedan se uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje u poslovnim knjigama), osim ako se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na prodaju na tržnicama i otvorenim prostorima.

- i** Tržnicama i otvorenim prostorima smatraju se mjesta koja su određena od strane mjerodavnih tijela kao tržnice ili mjesta gdje se može prigodno trgovati, odnosno obavljati usluge.

Što moraju sadržavati računi što ih izdaju porezni obveznici koji nisu u sustavu PDV-a?

Najmanje slijedeće podatke: o izdavatelju računa (ime i prezime i adresu), o poslovnoj jedinici (ako je promet obavljen preko poslovne jedinice), nadnevku izdavanja računa, broju računa, nazivu robe ili usluge, jediničnoj cijeni i ukupnom iznosu računa.

Mogu li umjetnici koji dohodak od slobodnih zanimanja utvrđuju na temelju podataka iz poslovnih knjiga promijeniti način utvrđivanja dohotka od te djelatnosti?

Oni mogu od 1. siječnja iduće godine promijeniti način utvrđivanja dohotka od slobodnih zanimanja i plaćati predujam poreza na dohodak od drugog dohotka ako Poreznoj upravi do kraja tekuće godine upute takav pisani zahtjev. Nakon toga ne moraju voditi poslovne knjige, a porez na dohodak plaćaju po odbitku, prilikom svake isplate umjetničke naknade (kao u poglavlju 2.2).

2.2 Porez na dohodak od drugog dohotka

Što je drugi dohodak po osnovi primitka od isporuka umjetničkog djela ili obavljene umjetničke djelatnosti?

Razlika između svakog pojedinačnog primitka što se ne smatra primitkom od slobodnih zanimanja ili od nesamostalnog rada (plaće) i propisanih izdataka.

Tko je porezni obveznik?

Umjetnik koji ostvaruje oporezive primitke.

- i** Isplatiatelj primitka je solidarni dužnik u postupku obračunavanja i plaćanja predujma poreza na drugi dohodak.

Moraju li se porezni obveznici od drugog dohotka prijaviti u Registar poreznih obveznika?

Za umjetnike obveznike poreza na dohodak od drugog dohotka nije propisana takva odredba, osim za:

1. umjetnike porezne obveznike koji drugi dohodak ostvaruju izravno iz inozemstva, i
2. umjetnike porezne obveznike koji obavljaju samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja, a dohodak od te djelatnosti utvrđuju na temelju podataka iz propisanih poslovnih knjiga i osigurani su po toj osnovi, kad prelaze na oporezivanje po odbitku, odnosno utvrđivanje drugog dohotka.

Jesu li obveznici koji ostvaruju drugi dohodak dužni voditi poslovne knjige?

Ti porezni obveznici ne moraju voditi poslovne knjige i evidencije, osim kad se prijave u Registar poreznih obveznika s namjerom da dohodak utvrđuju na način propisan za slobodna zanimanja na temelju poslovnih knjiga i evidencija. Pisani zahtjev za promjenom načina utvrđivanja i oporezivanja dohotka podnosi se u nadležnoj ispostavi Porezne uprave na početku ostvarivanja dohotka, na početku obavljanja djelatnosti, ili do kraja tekuće godine za iduću godinu.

Što su primici pri utvrđivanju dohotka od drugog dohotka?

Primici od obavljanja umjetničke djelatnosti.

Koje se izdatke porezno priznaje?

Izdatke u visini 30% primitaka što su ih fizičke osobe ostvarile po osnovi:

1. primitaka za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost,
2. primitaka od profesionalnih djelatnosti novinara i umjetnika koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja plaćaju prema rješenju Porezne uprave, a porez na dohodak obračunava i obustavlja isplatiatelj primitka (u izdatke u visini 30 % uključeni su i doprinosi za obvezna osiguranja koji se plaćaju prema rješenju Porezne uprave),

- i** Fizičkim osobama koje ostvaruju naknade za umjetničko djelo priznaje se i 25% neoporezivog dijela od ostvarene naknade za umjetničko djelo. Umjetničko djelo određuje se prilikom isplate naknade potvrdom nadležne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije da se radi o umjetničkom djelu. Podatke o strukovnim umjetničkim udrugama i ovlaštenim agencijama daje Ministarstvo kulture.

Kako se obračunava predujam poreza na dohodak od drugog dohotka?

U narednoj tablici prikazani su porezni obveznici, porezne osnovice, obveznici obračuna, obustave i uplate predujma poreza na dohodak od drugog dohotka, porezna stopa i krajnji rok za uplatu predujma:

Porezni obveznik	Porezna osnovica	Porezna stopa	Obveznik obračuna, obustave i uplate predujma poreza	Rok za uplatu predujma poreza
Primatelj naknade za isporučeno umjetničko ili kulturno djelo	ukupni primitak umanjen za 55% ⁷	25%	isplatiatelj primitka	pri svakoj isplati i istovremeno s isplatom primitka

Obračunavaju li se obvezni doprinosi iz isplaćenih autorskih naknada?

Ne, zato jer se, prema Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja drugim dohtkom ne smatraju primici što su ostvareni po osnovi naknade za iskorištavanje autorskih prava i naknade za isporučeno umjetničko djelo.

Primjeri obračunavanja predujma poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i PDV-a:

R. br.	OPIS	Umjetnik primatelj naknade za isporučeno umjetničko djelo s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prireza 10% (nije u sustavu PDV-a)
1.	Ukupni primitak po osnovi drugog dohotka	5.000,00 kn
2.	Umanjenje primitka za 55%	2.750,00 kn
3.	Dohodak = primitak – izdaci (r.br. 1 – 2)	2.250,00 kn
4.	Porez na dohodak (r.br. 3 x 25%)	562,50 kn
5.	Prirez porezu na dohodak (r.br. 4 x stopa prireza)	56,25 kn
6.	Ukupno porez i prirez (r.br. 4 + 5)	618,75 kn
7.	Isplaćeno (r.br. 1 – 6)	4.381,25 kn

- ⁷ 25% neoporezivog dijela primitka priznaje se samo ako umjetnik prije isplate naknade isplatiatelju uruči potvrdu nadležne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije da se radi o umjetničkom djelu

Na koje se račune uplaćuje predujam poreza na dohodak od drugog dohotka?

Na račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine poreznog obveznika, a kad je nerezident porezni obveznik upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine isplatitelja primitka.

Bezgotovinsko plaćanje Gotovinsko plaćanje

Hitnost ☐ PRIJENOS ☒ NALOG ZA PLAĆANJE UPLOTA ☒ ISPLATA ☐	
IZNOS kn	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa platitelja
Poziv na broj zaduženja	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa primatelja
RAČUN POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK GRADA/OPĆINE	
Poziv na broj odobrenja	
Statističko obilježje: Šifra opisa plaćanja Opis plaćanja	
Datum valute/uplate/isplate	
Datum podnošenja	
Potpis primatelja	
Ocjena nadlogodavca	
Ocjena banke	

Obr. HIB 1 -

Za sve brojčane oznake pravne osobe i fizičke osobe isplatitelji primitaka upisuju broj modela **22**, osim za brojčanu oznaku **1473**, za koje pravna osoba isplatitelj primitka koja u svom sastavu nema poslovne upisuje broj modela **21**, a pravna osoba koja u svom sastavu ima poslovne jedinice upisuje broj modela **66**

Upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine poreznog obveznika, a kad je nerezident porezni obveznik upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine isplatitelja primitka

Upisuje se brojčana oznaka vrste poreza

- 1473** — Predujam poreza i prireza na drugi dohodak nerezidenta za obavljanje umjetničke, artistske, zabavne, športske, književne, likovne djelatnosti, te djelatnosti u svezi s tiskom, radiom, televizijom i zabavnim priredbama
- 1830** — Predujam poreza i prireza na drugi dohodak po osnovu naknada za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost
- 1848** — Predujam poreza i prireza na drugi dohodak po osnovu profesionalnih djelatnosti novinara, umjetnika i športaša koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja plaćaju prema rješenju

Upisuje se **MBG** poreznog obveznika ili sistemski broj poreznog obveznika stranca koji dodjeljuje nadležna ispostava Porezne uprave (13 znamenaka). Ako sistemski broj nije otvoren upisuje se isplatitelj **MBG** (13 znamenaka) ili **MB** (8 znamenaka s vodećom 0). Pravna osoba koja u svom sastavu ima poslovne jedinice upisuje **MB** (8 znamenaka s vodećom 0), s dodatkom oznake poslovne jedinice (4 znamenke).

Postoji li obveza dostavljanja izvješća o drugom dohotku?

Isplatitelji primitaka, a i sam porezni obveznik ako primitak prima izravno iz inozemstva bez posredovanja tuzemnog isplatitelja, obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak i uplaćeni porez na dohodak nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostavljati popunjeni obrazac IDD do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec, te popunjeni obrazac ID-1 do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Moraju li isplatitelji izdati potvrde umjetnicima kojima isplaćuju primitke po osnovi drugog dohotka?

Na kraju godine isplatitelj koji umjetnicima isplaćuje primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak obavezan im je dati potvrde o:

1. visini pojedinačnih i ukupnih godišnjih primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak,
2. postotku i iznosu priznatih izdataka pri isplati,
3. svoti dohotka,
4. nadnevk uplate poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak,
5. svoti obustavljenog i uplaćenog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak i
6. svoti neto isplate.

Jesu li obveznici poreza na dohodak od drugog dohotka dužni podnijeti godišnju poreznu prijavu poreza na dohodak po isteku godine u kojoj su ostvarili primitke?

Ovi porezni obveznici nemaju obvezu podnošenja godišnje porezne prijave za ostvareni drugi dohodak (ako su predujmovi poreza na dohodak i propisani prirez plaćeni u skladu sa zakonskim odredbama), a pod uvjetom da nisu obveznici podnošenja godišnje porezne prijave po osnovi ostalih izvora dohotka za koji se godišnja prijava mora obvezno podnijeti.

Iznimno, oni su obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu za ostvareni drugi dohodak u narednim slučajevima:

1. ako su kao rezidenti Republike Hrvatske ostvarili drugi dohodak izravno iz inozemstva,
2. ako isplatitelj primitka (ili sam porezni obveznik, ako je to dužan učiniti) nije obračunao, obustavio i uplatio predujam poreza na drugi dohodak i prireza porezu na dohodak,
3. ako je Porezna uprava zatražila da naknadno plate porez na drugi dohodak i prirez porezu na dohodak.

i Ako porezni obveznik podnese godišnju poreznu prijavu obavezan je u njoj iskazati ukupno ostvareni dohodak što je ostvaren u poreznom razdoblju po svim izvorima dohotka.

Mogu li oni podnijeti godišnju poreznu prijavu iako to nisu obvezni učiniti?

Oni mogu podnijeti godišnju poreznu prijavu radi:

1. ostvarivanja prava na neiskorišteni osobni odbitak,
2. korištenja prava na izdatke po osnovi tuzemnim osigurateljima u tuzemstvu uplaćenih premija životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i privatnoga zdravstvenog osiguranja, te dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja,
3. korištenja prava na ravnomjerno godišnje oporezivanje odnosno godišnje izravnane porezne osnovice i
4. drugih prava što su propisani zakonima.

Priznaju li se u godišnjem obračunu poreza paušalni izdaci i neoporezivi dio primitka za umjetničko djelo ako ih isplatitelji nisu uključili pri obračunu predujma poreza?

Ako tijekom poreznog razdoblja pri plaćanju predujma poreza na dohodak nisu iskorišteni porezno priznati izdatak (30%) i neoporezivi dio primitka za umjetničko djelo (25%)

ne može ih se priznati u godišnjem obračunu poreza pri podnošenju godišnje porezne prijave.

i Iznimno, ako isplatitelj primitka za umjetničko djelo pri obračunu i uplati predujma poreza na dohodak nije uzео u obzir izdatke na koje porezni obveznik ima pravo, može tijekom tekućeg poreznog razdoblja od idućih isplata umjetničkih naknada obaviti ispravak više obustavljenog i uplaćenog poreza, ili manje plaćenog poreza, pri plaćanju predujma poreza na dohodak po toj osnovi.

U kojem se roku plaća porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi?

U roku 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku, i to na način kako je prikazano na stranici 13.

3. Prirez porezu na dohodak

Tko je obveznik prireza porezu na dohodak?

Porezni obveznik poreza na dohodak s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području na kojemu je gradskom ili općinskom odlukom propisana obveza plaćanja prireza.

Tko i kad obračunava, obustavlja i uplaćuje prirez porezu na dohodak?

Isplatitelj autorske naknade dužan je obračunati, obustaviti i uplatiti prirez istodobno kad poreznom obvezniku obračunava i plaća porez na dohodak. Iznimno, umjetnik koji prima naknadu neposredno iz inozemstva sam obračunava i uplaćuje prirez porezu na dohodak istodobno kad obračunava i plaća porez na dohodak.

Kako se izračunava prirez porezu na dohodak?

Tako da se utvrđeni iznos poreza na dohodak pomnoži s propisanom stopom prireza.

Kolike su propisane stope prireza?

Stope prireza porezu na dohodak po gradovima i općinama prikazane su u slijedećoj tablici:

Andrijaševci	8%	Belišće	10%	Bizovac	3%
Bale	1%	Benkovac	5%	Bjelovar	12%
Barban	5%	Beretinec	7%	Blato	10%
Bedenica	3%	Bilice	10%	Bol	10%
Bednja	10%	Bilje	5%	Borovo	10%
Belica	1%	Biskupija	4%	Bošnjaci	5%
Beli Manastir	1%	Bistra	10%	Brckovljani	3%

Brdovec	10%	Dubrava	3%	Kaptol	10%
Brela	5%	Dubravica	7%	Karlovac	12%
Brestovac	5%	Dubrovnik	15%	Karojba	5%
Breznica	10%	Duga Resa	5%	Kaštela	12%
Brinje	10%	Dugo Selo	12%	Kaštelir-Labinci	1%
Brodski Stupnik	10%	Dugopolje	8%	Kijevo	5%
Buje	6%	Dvor	5%	Kistanje	3%
Bukovlje	5%	Đakovo	10%	Klanjec	12%
Cerna	5%	Erdut	1%	Klenovik	7%
Cernik	10%	Ervenik	3%	Klinča Sela	10%
Cerovlje	2%	Farkaševac	3%	Kloštar Ivanić	2%
Cista Provo	3%	Fažana	3%	Kneževi Vinogradi	5%
Cestica	10%	Fužine	5%	Knin	5%
Civljane	7%	Garčin	5%	Konavle	7,5%
Crikvenica	10%	Garešnica	10%	Končanica	5%
Čabar	5%	Gornji Bogičevci	5%	Konjšćina	5%
Čaglin	5%	Gračišće	5%	Korčula	6%
Čakovec	10%	Gradec	5%	Kraljevica	5%
Čazma	10%	Grubišno polje	10%	Krašić	6%
Čeminac	3%	Hrvace	10%	Kravarско	5%
Darda	5%	Hum na Sutli	5%	Križ	2%
Davor	10%	Ilok	5%	Križevci	10%
Delnice	5%	Imotski	12%	Krnjak	8%
Dežanovac	5%	Ivanec	10%	Kutina	10%
Donja Voća	10%	Ivanić Grad	6%	Labin	6%
Donji Andrijevići	8%	Ivankovo	10%	Lanišće	1%
Donji Lapac	5% ⁸	Jagodnjak	3%	Lastovo	3%
Donji Martijanec	5%	Jakovlje	5%	Lepoglava	8%
Donji Miholjac	8%	Jakšić	5%	Lipovljani	6%
Dragalić	10%	Jastrebarsko	9%	Ližnjan	5%
Draž	2%	Jelsa	10%	Lokvičići	7%
Drenovci	5%	Kanfanar	4%	Lovas	5%
Drniš	5%	Kapela	8%	Lovinac	3%

⁸ Primjenjuje se od 1. srpnja 2007. godine

⁹ Primjenjuje se od 1. kolovoza 2007. godine

Ludbreg	12%	Pićan	2%	Slavonski Brod	8%
Luka	5%	Pirovac	6%	Slunj	5%
Lumbarda	5%	Pisarovina	3%	Solin	10%
Lupoglav	1%	Pleternica	10%	Split	10%
Magadenovac	2%	Plitvička jezera	5%	Sračinec	5%
Mali Bukovec	5% ⁹	Podbablje	6%	Stara Gradiška	5%
Makarska	10%	Podcrkavlje	5%	Stari Mikanovci	10%
Marčana	5%	Podgora	10%	Staro Petrovo Selo	10%
Marija Gorica	10%	Podstrana	8%	Stupnik	6%
Marijanci	5%	Pokupsko	5%	Sutivan	10%
Markušica	5%	Popovac	3%	Sveta Nedelja	3%
Medulin	5%	Popovača	6%	Sveti Ivan Zelina	12%
Metković	10%	Požega	10%	Sveti Lovreč	1%
Milna	2%	Pregrada	10%	Sveti Petar u Šumi	7%
Mljet	10%	Preseka	3%	Svetvinčenat	5%
Motuvun	1%	Primošten	10%	Šibenik	10%
Mrkopalj	5%	Proložac	5%	Štitar	10%
Muč	7%	Promina	5%	Tinjan	5%
Murter	6%	Pučišća	5%	Tisno	6%
Negoslavci	5%	Pula	7,5%	Tordinci	5%
Nova Gradiška	12%	Pušća	10%	Tribunj	6%
Nova Kapela	10%	Rakovec	3%	Trnovec Bartolovečki	3%
Novi Marof	10%	Rakovica	8%	Trogir	8%
Novi Vinodolski	7%	Raša	6%	Trpanj	10%
Nuštar	6%	Ravna Gora	7,5%	Tučepi	10%
Omiš	8%	Rešetari	10%	Udbina	5%
Orle	5%	Ribnik	5%	Umag	6%
Osijek	13%	Rijeka	6,25%	Unešić	5%
Otočac	5%	Rovinj	6%	Valpovo	8%
Otok	10%	Rugvica	6%	Varaždin	10%
Otok (Vinkovci)	10%	Runovići	6%	Varaždinske toplice	10%
Ozalj	12%	Ružić	5%	Vela Luka	9%
Pazin	5%	Sibinj	10%	Velika Gorica	12%
Petlovac	5%	Sinj	8%	Velika Kopanica	7%
Petrijevci	5%	Sisak	10%	Veliki Bukovec	5% ⁸
Petrinja	10%	Skradin	5%	Veliko Trgovišće	7,5%

Vidovec	10%	Vojnić	7,5%	Zagvozd	6%
Vinica	5%	Vrbanja	5%	Zaprešić	12%
Vinkovci	10%	Vrbje	3%	Zlatar Bistrica	5%
Virovitica	10%	Vrbovec	12%	Zmijavci	8%
Vis	3%	Vrbovsko	6%	Žakanje	5%
Visoko	10%	Vrgorac	10%	Žminj	5%
Višnjan	5%	Vrhovine	7%	Žumberak	3%
Vižinada	1%	Vrlika	7%	Župa dubrovačka	10%
Vodice	6%	Zadvarje	1%	Županja	12%
Vodnjan	5%	Zagreb	18%		

Na koje se račune uplaćuje prirez porezu na dohodak?

Na iste račune na koje se uplaćuje porez na dohodak (vidi stranice 5, 13 i 22).

4. Obvezni doprinosi

Obračunava li se i plaća obvezne doprinose po osnovi obavljanja djelatnosti samostalnih umjetnika?

Samostalni umjetnici, na temelju svoga umjetničkog rada, imaju pravo da im se obvezni doprinosi plaćaju iz državnog proračuna. To pravo ostvaruju nakon što podnesu zahtjev Ministarstvu kulture i nakon što se zahtjev odobri. Samostalni umjetnik koji ne ostvaruje pravo na plaćanje mirovinskog i zdravstvenog osiguranja iz sredstava proračuna Republike Hrvatske ima obvezu sam uplaćivati te doprinose.

- i** Iznimno, samostalni umjetnik kojemu se doprinosi plaćaju iz sredstava državnog proračuna obveznik je plaćanja doprinosa kad putuje službeno u inozemstvo i kad izabere višu osnovicu za obračun doprinosa.

Što je to izabrana viša osnovica?

Pravo prema kojemu osiguranik može plaćati doprinose prema višoj osnovici, a time ostvariti i veća prava iz osiguranja (primjerice višu naknadu plaće za vrijeme bolovanja na teret HZZO ili višu mirovinu).

Tko obračunava obvezne doprinose samostalnom umjetniku koji ostvaruje pravo da mu se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna, a izabrao je višu osnovicu?

Porezna uprava rješenjem, a umjetnik je u propisanom roku (vidi tablicu na stranici 28) u obvezi plaćanja doprinosa na razliku između propisane i izabrane više osnovice.

Koja je obveza samostalnog umjetnika kada službeno putuje u inozemstvo?

Samostalni umjetnik koji službeno putuje u inozemstvo obveznik je plaćanja posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu za svaki dan proveden u inozemstvu, a o obračunatom doprinosu sastavlja izvješće Poreznoj upravi na Obrascu IDD-1.

Što ako samostalni umjetnik izgubi pravo na plaćanje obveznih doprinosa iz državnog proračuna?

U tom slučaju Zajednica samostalnih umjetnika obavlja odjavu obveznih osiguranja po toj osnovi, a samostalni umjetnik je dužan prijaviti se u sustav obveznih osiguranja.

Obračunava li se i plaća obvezne doprinose po osnovi primitaka za umjetnička djela što se oporezuju porezom na dohodak od drugog dohotka?

Obvezne doprinose se ne obračunava i ne plaća po osnovi takvih primitaka.

Koje se obvezne doprinose utvrđuju rješenjem Porezne uprave?

U slijedećoj tablici je prikaz vrsta doprinosa, mjesečne osnovice za njihov obračun, obračunske stope i rokovi uplate dužnih svota što Porezna uprava rješenjem utvrđuje osiguranicima koji obavljaju umjetničku djelatnost:

Obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa	Osnovica za obračun doprinosa	Vrste doprinosa i obračunske stope	Rok za uplatu doprinosa
samostalni umjetnik koji ne ostvaruje pravo na uplatu doprinosa iz državnog proračuna, a dohodak utvrđuje prema poslovnim knjigama	umnožak prosječne plaće i koeficijenta 1,1 (za 2007.godinu je 6.565,00 kn x 1,1 = 7.221,50kn)	1. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti - 20% 2. doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje - 15%	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec ¹⁰
samostalni umjetnik koji ne ostvaruje pravo na uplatu doprinosa iz državnog proračuna	prosječna plaća (za 2007. godinu je 6.565,00 kn)	3. poseban doprinos za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti - 0,50%	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec ¹⁰

¹⁰ Poseban doprinos za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti što je obračunan rješenjem dopriveda na naplatu do 15. dana u tekućem mjesecu za prethodno tromjesečje

- predujam poreza na dohodak obračunava i plaća isplatitelj naknade po odbitku ¹¹		ILI	
samostalni umjetnik, kojemu se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna, ako izabere višu osnovicu	razlika između izabrane više osnovice i najniže propisane osnovice (za 2007.godinu najniža propisana osnovica je 7.878,00 kn)	1. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti - 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje - 5% 3. doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje - 15% 4. poseban doprinos za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti 0,50 %	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec ¹⁰

Na koje se račune uplaćuje obvezne doprinose?

Na uplatne račune proračuna RH, a za osiguranike doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje na uplatni račun nadležnog središnjeg registra osiguranika, i to na ovaj način:

Bezgotovinsko plaćanje Gotovinsko plaćanje

↓ ↓

Hibitost ☐ PRIJENOS ☒ **NALOG ZA PLAĆANJE** UPLATA ☒ ISPLATA ☐

IZNOS kn

PLATITELJ: naziv (ime) i adresa

Model: Broj računa platitelja

Poziv na broj zaduženja

PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa

Model: Broj računa primatelja

DRŽAVNI PRORAČUN REPUBLIKE HRVATSKE

2 2 1 0 0 1 0 0 5 - 1 8 6 3 0 0 0 1 6 0

Poziv na broj odobrenja

X X X X - X X X X X X X X X X X X X X X - X X X

Statističko obješte Šifra opisa plaćanja Opis plaćanja

X X X X X X X X X X

Datum valute/uplate/isplate

Ovjera nalogodavca

Ovjera banke

Datum podnošenja

Potpis primatelja

Obr. HUB 1 -

Upisuje se umjetnikov MBG (13 znamenaka)

Upisuje se **oznaka identifikatora obrasca R-Sm** (obveznik podnošenja podataka upisuje s lijeva na desno broj od tri znamenke. Prva označava posljednju znamenku godine za koju se podnosi Obrazac R-Sm – za 2007. godinu je 7, a ostale dvije su redni broj Obrasca R-Sm za navedenu godinu prema evidenciji obveznika o podnijetim obrascima, počevši od broja jedan - 01).

¹¹ Doprinos se ne obračunava na primitke umjetnika koji je osiguran po toj osnovi i doprinose plaća prema rješenju Porezne uprave, a prema njegovom izboru porez na dohodak obračunava i obustavlja isplatitelj primitka.

Upisuje se brojčana oznaka vrste doprinosa

Opis plaćanja

- 8214** – Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osiguranike samostalne obveznike koji doprinos plaćaju temeljem rješenja Porezne uprave
- 8443** – Posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu
- 8478** – Doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje za osiguranike samostalne obveznike koji plaćaju doprinos temeljem rješenja Porezne uprave
- 8591** – Posebni doprinos za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti za osiguranike koji doprinos plaćaju temeljem rješenja Porezne uprave

Bezgotovinsko plaćanje Gotovinsko plaćanje

PRIJENOS ☒ **NALOG ZA PLAĆANJE** UPлата ☒ ISPLATA ☐

PLATITELJ: naziv (ime) i adresa		IZNOS kn	Model	Broj računa platitelja
UPLATNI RAČUN DOPRINOSA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE SREDNJEG REGISTRA OSIGURANIKA		Model	Broj računa primatelja	
Statističko obilježje		2 2 1 0 0 1 0 0 5 - 1 7 0 0 0 3 6 0 0 1		
Datum valute/uplate/isplate		2 0 4 6 - X X X X X X X X X X X X X X - X X X		
Datum podnošenja		XXXXXXXXXXXX		
Potpis primatelja		Ovjera nalogodavca		
		Ovjera banke		

Upisuje se umjetnikov MBG (13 znamenaka)

Upisuje se oznaka identifikatora obrasca R-Sm

Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranike samostalne obveznike koji plaćaju doprinos temeljem rješenja Porezne uprave

Koji su propisani obrasci?

Obveznici su dužni podnositi naredne obrasce, i to u ovim rokovim:

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja izvješća	Nadležno tijelo za primanje izvješća	Rok za podnošenje obrasca
ID	osiguranik po osnovi obavljanja slobodnog zanimanja koji od te djelatnosti utvrđuje dobit	Porezna uprava	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec
R-Sm	podnositelji obrazaca ID, IDD i IDD-1 kad su na tim obrascima iskazane obveze doprinosa za mirovinska osiguranja	REGOS	prilikom svake uplate doprinosa, odnosno do zadnjeg dana u mjesecu ako postoji obveza obračuna i plaćanja doprinosa, a doprinosi nisu uplaćeni

IDD	isplatitelj primitka od kojega se utvrđuje drugi dohodak	Porezna uprava	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec
IDD-1	osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja kada putuje na službeni put u inozemstvo	Porezna uprava	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec

5. Propisi

- Zakon o porezu na dohodak („Narodne novine” broj 177/04),
- Zakon o porezu na dobit („Narodne novine” broj 177/04, 90/05, 57/06),
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine” broj 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07),
- Opći porezni zakon („Narodne novine” broj 127/00, 86/01, 150/02),
- Zakon o računovodstvu („Narodne novine” broj 146/05),
- Zakon o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva („Narodne novine” broj 43/96, 44/96 – ispravak),
- Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima („Narodne novine” 167/03),
- Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja („Narodne novine” broj 147/02, 175/03, 177/04),
- Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine” broj 174/04, 92/05),
- Zakon o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine” broj 26/03, 42/05, 90/05),
- Zakon o brdsko-planinskim područjima („Narodne novine” broj 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05),
- Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja („Narodne novine” broj 147/02, 175/03, 177/04),
- Odluka o potvrđivanju statusa pripadnosti općina trećoj skupini područja posebne državne skrbi („Narodne novine” broj 138/02),
- Odluka o obliku i sadržaju financijskih izvještaja („Narodne novine” broj 122/06),
- Pravilnik o porezu na dohodak („Narodne novine” broj 95/05, 96/06, 68/07),
- Pravilnik o porezu na dobit („Narodne novine” broj 95/05),
- Pravilnik o doprinosima za obvezna osiguranja („Narodne novine” broj 1/05, 14/05),

- Naredba o osnovicama za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2007. godinu („Narodne novine“ broj 126/06),
- Naredba o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2007. godini („Narodne novine“, broj 144/06, 38/07, 65/07, 92/07).

INSTITUT ZA
JAVNE
FINANCIJE

Uredništvo: Institut za javne financije, Porezni vjesnik

Biblioteka Porezni priručnici i brošure

Zagreb, Katančićeva 5, pp 320 • Tel. (01) 488 6443 redakcija,

488 6444 centrala, 481 9363 • Fax: (01) 481 9365

E-mail: porvje@ijf.hr • www.ijf.hr • Uredivački odbor: Zlatko Fabijančić, Željko Glavaš, Božidar Jelčić, Mirjana Jerković, Ivica Mladineo, Katarina Ott, Dinka Salmić, Stanko Zorica • Grafička priprema i tisak: GIPA, Zagreb • Naklada: 10 000 primjeraka

OPOREZIVANJE DOHOTKA UMJETNIKA

www.porezna-uprava.hr